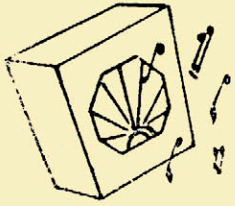
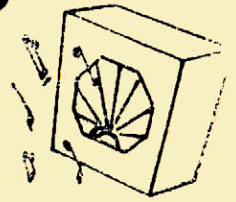

MEDEDELINGENBLAD

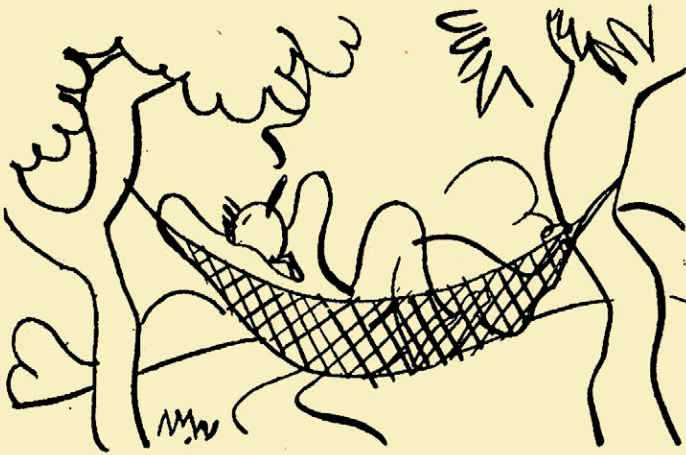
„ D E V. D. H. - O M R O E P ”
VAN DER HEEM N.V. - DEN HAAG - HOLLAND

NO. 78, VRIJDAG 28 JULI 1944

19-24 JUNI

Als het U gegaan is als mij, dan hebt U in Uw vakantie uitgerust van de zorgen, die de voorbereiding U gebaard heeft!

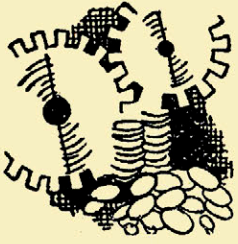
Of kon U helemaal geen pension vinden, omdat ze al allemaal besproken of uitverkocht waren en hadden al Uw kennissen en familieleden in de roggebroaden spekgebieden geëvacueerden of andere gasten in huis? Ook dan zult U wel van Uw vakantie hebben weten te genieten: U hebt groenten gehaald voor Moeder de vrouw, aardappels geijast, gewandeld met Uw jongste spruit, eindelijk die verduisteringsgordijnen weer eens opgekalefaterd, een nieuw hok voor de konijnen getimmerd.

Of dacht U, dat de thuisblijvers zich verveeld hebben. Neen, tegen vakantie hebben maar heel weinig mensen bezwaar en dat zijn de droogpruimers, die niet beseffen van hoeveel waarde afwisseling voor hun werkkraft is. Verandering van spijs doet eten, zegt het spreekwoord. Maar evengoed geldt: verandering van bezigheid doet werken. We mogen dan wel met een spijtig oog naar de kalender

kijken, als we ineens ontdekken, dat we alweer „over de helft zijn” — er zijn toch weinig mensen, die de laatste dag van hun vakantie niet het gevoel hebben van: mouwen opstropen en aanpakken! Natuurlijk, dat zeg je niet. Je praat van snertfabriek en schertsvacantie, maar in je hart is er weer de animo om te beginnen. Dat is ook het doel van vakantie. Even uitrusten met de hand op de spade, een veeg met een zakdoek over het voorhoofd, even turen naar de verre horizon. En dan weer doorspitten. Daarom is vakantie ook nooit doel in zichzelf. Wie dat wel zo ziet, wie werken beschouwt als een onaangename intermezzo tussen twee vakanties, die zal ook nooit volledig van zijn vrije dagen kunnen genieten. Die zal steeds moeten denken: over vijf, vier, drie..... dagen is de koek weer op, en dan gaat de aardigheid er wel voor een groot stuk af. Maar U vindt dit allemaal filosofisch getheoretiseer? Of zegt U het maar eerlijk: gezwam? Wat doet het er ook allemaal toe? U bent naar Brabant geweest en ik naar Friesland — en U bleef rustig thuis. Ieder diertje zijn pleziertje: we hebben van onze vakantie gemaakt wat er van te maken was en toen de zon scheen, hadden we allemaal het grootste plezier. Toen we terugkwamen na de vakantie, was U bruin- en ik roodgebrand, U had ingewandsstoornissen en ik een schapekaasje, en we hadden elkaar veel te vertellen en wel wat moeite om weer op gang te komen. Maar toen voelden we ook:

Na genoten rust is het goed arbeiden.

BROERE.

WERKEN EN VERDIENEN

VACATURES - IDEEËNBUS - INLICHTINGEDIENST - KADERGROEP

STELT U BELANG IN ONZE FABRIEK?

Toen Jules Verne tientallen jaren geleden in zijn boek „Het monsterkanon van staalstad” een voor die tijd zeer moderne fabriek beschreef, schilderde hij ons een rokerige, spaarzaam verlichte ruimte, waar gespierde mannen enorme machines bedienden. Bij de illustratie van dat boek liet hij zijn verbeelding de vrije loop en zo kreeg men hallen te zien, waar kracht en ruwheid hun stempel op gedrukt hadden. Zo waren vele fabrieken vroeger, zo zijn enkele tegenwoordig nog. De film heeft ons ook wel eens andere fabrieken getoond. René Clair, ook een Fransman, liet ons in een zijner voortreffelijke films het andere uiterste zien. Een volkomen automatisch werkende grammofoonfabriek, waar het personeel voor de deur zat te vissen, terwijl de grammofoons op een lopende band naar buiten kwamen schuiven uit een fabricagepaleis, zo verfijnd en modern, dat wij direct voelen: dat is ook niet echt. Zo gaat het niet. De waarheid ligt, zoals meestal in het midden. Tegenwoordig zijn de fabrieken niet meer de lelijke werkhuizen van vroeger; zij kunnen wat bouw en inrichting betreft dikwijls aan vele andere gebouwen ten voorbeeld worden gesteld.

Geen wonder, dat velen zo'n fabriek dan ook wel eens van binnen zullen willen zien. Van buiten hebben zij het gebouw wel eens bewonderd; zij zijn er echter nooit in geweest. Vooral de ouders van jeugdig personeel en echtgenoten van onze getrouwde werknemers stellen er levendig belang in hoe zo'n fabriek er nu wel van binnen uitziet. Zij willen de draaibank wel eens zien, waar hun zoon aan staat of de montageband, waar hun

man de leiding over heeft. En voor hen is het nog veel leuker dan voor ons, een stofzuiger aan de band te zien groeien of een radiokast in elkaar te zien toveren. Het gedreun van een automatische pers zal hen fascineren, wellicht meer dan het fijne precisiewerk, dat de stempelmaker daarvoor heeft moeten verrichten. Doch in ieder geval zal de kennismaking met ons bedrijf hun voldoening schenken, omdat zij nu hun echtgenoot beter begrijpen als hij vertelt van zijn werk en zijn collega's. En een goed vakman spreekt graag over zijn werk. Nu is er een grote maar, voorlopig kunnen wij geen bezoekers in onze fabriek ontvangen en rondleiden. In zekeren zin hebben wij U dus blij gemaakt met een dode mus, echter met dit verschil, dat deze mus slechts schijndood is en wellicht tot leven kan worden gewekt. Doch weest ervan overtuigd, dat wij, zodra het kan, gaarne als gastheer zullen optreden en U het bedrijf, waar wij allen — ook U — zoveel belang bij hebben, zullen tonen.

KROON.

GOED NIEUWS

Voor degenen, die aan de ideeënbus

medewerken hebben wij goed nieuws. Voortaan zullen wij aan den besten inzender van elke serie van 10 beloonde

ideeën een extra premie geven. Deze extra premie bestaat niet uit geld, doch uit een product uit eigen fabriek en wel naar keuze een handdynamo of een strijkijzer. Al zijn wij over Uw medewerking zeer tevreden — de lijst van beloningen wijst dat wel uit — zouden wij toch graag nog meer inzendingen ontvangen. Laboratorium, Constructiebureau,, Bedrijfsbureau en Technisch Bureau, kortom onze gehele technische staf, kunnen nu wel precies omschrijven hoe een radiotoestel, stofzuiger, strijkbout of een van onze andere producten gemaakt moet worden, in de praktijk kan de man aan de pers, draaibank of aan welke machine dan ook, ons nog dikwijls op kleine of soms grote constructieverbeteringen of vereenvoudigingen in de fabricage wijzen. Zijn dagelijkse ervaring

stelt hem daartoe in staat. Zulke tips zijn voor ons van belang. Het gaat erom, de kwaliteit van onze producten te verbeteren en de fabricagekosten te verlagen. Dus komt U zo iets tegen — stuur Uw verbeteringsvoorstel aan de Ideeëncommissie. Elk voorstel wordt door de commissie, bestaande uit de heren:

van Emden, Bedrijfsbureau
v. d. Poel, Bedrijfsbureau
Meys, Technisch Bureau
Schouten, Constructiebureau

aandachtig bezien en als het in praktijk kan worden gebracht, beloond. En U ontvangt dan niet alleen een geldelijke beloning, doch hebt dan nog een kans van 1 : 10 om in aanmerking te komen voor een van bovengenoemde artikelen.

DE IDEEËNCOMMISSIE.

DE OOGST DER IDEEËNBUS

C. Elfferich van afdeling Metaalwaren kwam op het idee om bij het fraisen van assen de olie toe te voeren uit een onder de frais geplaatst bakje. Beloning f 15.—.

P. Spaans van afdeling Magazijncontrôle deed verschillende voorstellen inzake verbetering van de opslag van metaal in het metaalmagazijn. Het resultaat was een platenstandaard; een strippenstelling; stellingkaarhouders met haakse strip en voor den inzender een beloning van f 10.—.

L. Krul van afdeling Meubelmontage deed een voorstel inzake het spetteren van ketels met plamuur en kreeg daarvoor een beloning van f 10.—.

Een voorstel betreffende de formulieren voor de fabricageorder werd ingediend door J. W. G. Kievenaar, afdeling Tijdschrijverij. Beloning f 5.—.

A. G. Glasstra van afdeling Metaalwaren wist het richten van assen te vergemakkelijken en incasseerde daarvoor f 2.50 beloning.

G. van Dijk van afdeling Tekenkamer deed een voorstel betreffende het richten van assen. Hierdoor worden belangrijke besparingen bereikt. Beloning f 50.—.

Tevens kreeg hij een aanvullende beloning van f 7.50 voor zijn idee betreffende het richten van assen op een vlakplaat door middel van spiegels.

G. A. Boersen van afdeling Nabewerking stelde voor de spuitkasten te voorzien van roosters met houtwol. Beloning f 7.50.

M. v. d. Berg van afdeling Enkelfabricage stelde een constructieverbetering in een golf-lengteschakelaar voor. Beloning f 5.—.

L. W. van Leeuwen van afdeling Machinale Houtbewerking kreeg een beloning van f 4.— voor een idee betreffende het kopfraisen van de dekken van radiokasten, waarmee gereedschapsbesparing bereikt wordt.

JUBILEA

Dezer dagen was het voor twee onzer zover dat zij 12½ jaar in dienst waren. O. A. Mertens van afdeling Gereedschap-

makerij, de man die de Thiel stempelschaafmachine bedient en K. G. Orth, afdeling Meubelmontage, die een belangrijk aandeel heeft aan de vervaardiging van onze radiokasten. Beiden onze hartelijke gelukwens. K. G. Orth is door de houtvleugel uitbundig gehuldigd. Er kwam zelfs een harmonika aan te pas. De gelegenheidsdichter bezong zijn voortreffelijke eigenschappen in onderstaand gedicht, dat zo leuk is dat wij het de niet-meubelmakers niet wilden onthouden.

ODE AAN DEN JUBILARIS

Waarde vriend en jubilaris
Twaalf en een half jaar staat ge hier
(Wij weten zeker dat het waar is!)
Soms met sjagrijn, 't meest met plezier
Hoeveel kilometers heb jij
In dien tijd al afgelegd?
Hoeveel notenhouten kasten
Kwamen op 't plateau terecht?
Hoeveel kilo's pure vleeslijm
Smeerde jij reeds aan het hout?
Karel, jij bent onbetaalbaar
Méér waard dan je gewicht in goud
Twaalf en een half jaar geleden
Kwam j'op Van der Heems gebied

En jij toonde in die jaren;
In de lengte zit 't hem niet!
Want het is de waarheid, Karel
Je bent niet van groot formaat
Maar je bent een stoere werker
En een eerlijk kameraad
Met jouw knuisten aan je body
Kom je er met meer gemak
Dan een ander met „kapsones”
Een hoop „blageur” of „kouwe k...”
Daarom Karel, nog veel jaren
Bij ons, hier in 't Vaderland
Met dees' heilwens op de lippen
Druk ik je vereelte hand.

SPAARPOTAFREKENING

Saldo spaarpot op 1 April	273 perioden
3— 8 April gewerkt 459 per., verlof 50 per., alarm 2 per. gespaard	29 „
	<hr/>
10— 15 April gewerkt 422 per., verlof 85 per., alarm 10 per., gespaard	302 perioden
	19 „
	<hr/>
24— 29 April gewerkt 515 per., gespaard	321 perioden
	37 „
	<hr/>
1— 6 Mei gewerkt 515 per., alarm 2 per. gespaard	358 perioden
	35 „
	<hr/>
8— 13 Mei gewerkt 515 per., alarm 6 per., gespaard	393 perioden
	31 „
	<hr/>
15— 20 Mei gewerkt 422 per., verlof 85 per., alarm 2 per., gespaard	424 perioden
	27 „
	<hr/>
22— 27 Mei gewerkt 515 per., alarm 2 per., gespaard	451 perioden
	35 „
	<hr/>
Saldo spaarpot op 27 Mei	486 perioden

29 Mei—3 Juni, gewerkt 422 per., verlof 85 per., alarm 2 per., gespaard	486 perioden 27 „
5—10 Juni, gewerkt 515 per., gespaard	513 perioden 37 „
12—17 Juni, gewerkt 505 per., verlof 10 per., gespaard	550 perioden 27 „
19—24 Juni, gewerkt 0 per., verlof 478 per., gespaard	577 perioden 0 „
26 Juni—1 Juli, gewerkt 515 per., alarm 2 per., gespaard	577 perioden 25 „
3—8 Juli, gewerkt 515 per., alarm 2 per., gespaard	612 perioden 35 „
10—15 Juli, gewerkt 515 per., gespaard	647 perioden 37 „
Saldo spaarpot op 15 Juli	684 perioden

DE GROEPEN EN AFDELINGEN BIJ VDH

Wij hebben beloofd thans nog uit te laten komen in hoeverre onze algemene afdelingsindeling en nummering door de kostprijs, de organisatie en de documentatie wordt gebruikt. In het eerste artikel kwam reeds uit, dat voor elk der gezichtspunten dezelfde nummering en indeling dienst doet, doch dat niet allen het volledige systeem gebruiken. In onderstaand overzicht vermelden wij eerst de algemene indeling, waarbij wij van elke groep en elke afdeling eerst de naam en dan het nummer vermelden. Daarachter herhalen wij bij elk gezichtspunt de nummers, die daarin worden gebruikt. U ziet, dat wij ter onderscheiding voor het nummer een letter vermelden.

A = afdelingsnummer (organisatie)

B = budgetnummer (kostprijs)

C = correspondentienummer (documentatie)

ALGEMENE INDELING		HIERVAN TE GEBRUIKEN DOOR:		
Naam	Nummer	Kostprijs	Organisatie	Documentatie
Research en octrooi	1000	B 1000	A 1000	C 1000
Laboratoria	2100		A 2100	C 2000
Radiolaboratorium	2111	B 2111	A 2111	
Stofzuigerlaboratorium	2112	B 2112	A 2112	
Constructiebureau	2120		A 2120	
Tekenkamer	2121	B 2121	A 2121	
Stempeltekenkamer	2123	B 2123	A 2123	
Codering	2128	B 2128	A 2128	
Werkvoorbereiding	2400		A 2400	
Centraal Productiebureau	2410	B 2410	A 2410	
Technisch Bureau	2420	B 2420	A 2420	
Algemeen Bedrijfsbureau	2430	B 2430	A 2430	
Materiaalonderzoekingsdienst	2440	B 2440	A 2440	
Kwaliteitscontrôles	2510		A 2510	
Inkomende goederen contrôle	2511	B 2511	A 2511	
Fabricage-contrôle	2512	B 2512	A 2512	

ALGEMENE INDELING		HIERVAN TE GEBRUIKEN DOOR:		
Naam	Nummer	Kostprijs	Organisatie	Documentatie
Houtbedrijven	2520		A 2520	
Machinale houtbewerking	2521	B 2521	A 2521	
Meubelmontage	2524	B 2524	A 2524	
Metaalbedrijven	2530	B 2530	A 2530	
Gereedschapmakerij	2531	B 2531	A 2531	
Gereedschapmagazijn	2534	B 2534		
Metaalwaren	2535	B 2535	A 2535	
Nabewerking	2538	B 2538	A 2538	
Electro-technische bedrijven	2540		A 2540	
Montage	2541	B 2541	A 2541	
Inkuiperij	2548	B 2548	A 2548	
Enkelfabricage	2550	B 2550	A 2550	
Goederenontvangst en -expeditie	2800		A 2800	
Goederenontvangst	2811	B 2811	A 2811	
Expeditie	2891		A 2891	
Autodienst	2892	B 2892	A 2892	
Magazijnen en Pakhuizen	2900		A 2900	
Houtmagazijn	2920	B 2920	A 2920	
Metaalmagazijn	2930	B 2930	A 2930	
Montagemagazijn	2941	B 2941	A 2941	
Verpakkingsmagazijn	2948	B 2948	A 2948	
Enkelfabricagemagazijn	2950	B 2950	A 2950	
Gereed product magazijn	2960	B 2960	A 2960	
Servicemagazijn	2970		A 2970	
Inrichting- en Huisvestingmagazijn	2981		A 2981	
Papier- en Kantoorbeh.-magazijn	2982	B 2982	A 2982	
Pakhuizen	2990	B 2990	A 2990	
Algemene Inkoop	3110		A 3110	C 3110
Inkoop commercieel	3111	B 3111	A 3111	
Inkoop administratief	3112		A 3112	
Crisiszaken	3118	B 3118	A 3118	C 3118
Verkoop	3121	B 3121	A 3121	C 3121
Export	3126	B 3126	A 3126	C 3126
Financiële administratie	3200		A 3200	C 3200
Hoofdboekhouding	3210	B 3210	A 3210	
Verzekering	3211	B 3211		
Belasting	3212	B 3212		
Rente	3213	B 3213		
Commerciële boekhouding	3220	B 3220	A 3220	
Loonboekhouding	3230	B 3230	A 3230	C 3230
Algemene Afdelingsboekhouding	3240		A 3240	
Financiële Magazijncontrôle	3250	B 3250	A 3250	
Fabrieksadministratie	3300		A 3300	C 3300
Voorcalculatie	3310	B 3310	A 3310	
Centrale Magazijnboekhouding	3320	B 3320	A 3320	
Kostprijsboekhouding	3330	B 3330	A 3330	
Centrale Tijdschrijverij	3340	B 3340	A 3340	

ALGEMENE INDELING		HIERVAN TE GEBRUIKEN DOOR:		
Naam	Nummer	Kostprijs	Organisatie	Documentatie
Technische diensten	4000	B 4000	A 4000	C 4000
V.D.H.-Service	4100		A 4100	
Erres Service	4200		A 4200	
Indië Service	4300		A 4300	
Inrichtingsdiensten	5000		A 5000	C 5000
Inrichting fabriek	5100		A 5100	
Machine onderhoudsdienst fabriek	5113		A 5113	
Inrichting laboratoria	5200		A 5200	
Inrichting kantoren	5300	B 5300	A 5300	
Machine onderhoudsdienst kantoor	5333		A 5333	
Huisvestingsdiensten	6000	B 6000	A 6000	C 6000
Gas-Elec. Stoom	6001	B 6001		
Vernieuwings- en onderh.dienst .	6200	B 6200	A 6200	
Schoonmaakdienst	6300	B 6300	A 6300	
Bewakingsdienst	6400	B 6400	A 6400	
Cantinedienst	6800	B 6800	A 6800	
Zelfbeschermingsdienst	6900	B 6900	A 6900	
Personeelsdiensten	7000		A 7000	C 7000
Arbeid	7100	B 7100	A 7100	
Arbeid-uurloners	7110		A 7110	
Arbeid week- en maandloners .	7120		A 7120	
Personeelsadministratie	7190		A 7190	
Sociale Zaken	7200	B 7200	A 7200	
Sociale Lasten	7201	B 7201		
Adm. diensten	8000		A 8000	C 8000
Organisatie	8100	B 8100	A 8100	
Documentatie	8500		A 8500	C 8500
Afdelingsarchieven	8510	B 8510	A 8510	
Oud Archief	8520	B 8520	A 8520	
Bibliotheek	8580	B 8580	A 8580	
Correspondentie	8600	B 8600	A 8600	
Drukkerij	8700	B 8700	A 8700	
Verkeer	8900	B 8900	A 8900	
Secretariaten	9000	B 9000	A 9000	C 9000
Vaste kosten	9100	B 9100		
Algemene Zaken	9900		A 9900	C 9900

GERH. H. P. VELDKAMP.

VEILIGHEID EN HYGIËNE

VEILIGHEIDSACTIE - ZELFBESCHERMINGSDIENST - E.H.B.O. - HYGIËNE

DEKKING ZOEKEN OF NIET ?

Wij kunnen er niet genoeg op hameren, hoe belangrijk het is, dat U bij luchtalarm

behoorlijk dekking zoekt. U weet allen, dat de oorlog boven West-Europa in hevigheid toeneemt en zonder pessimistisch te zijn moeten wij er toch rekening

mee houden, dat het hier ook wel eens erger zou kunnen worden. Velen onzer weten nu langzamerhand wel uit eigen ervaring, wat het zeggen wil, gebombardeerd of beschoten te worden. En dan kunnen wij wel een houding aannemen van: „Nu ja, hier zal het zo'n vaart wel niet lopen”, toch is dat niet verstandig. U denkt toch niet, dat wij bij luchtalarm de

ORDONNANSEN VOORI

De enige zelfbeschermingsfunctionarissen, waar je bij alarm nooit wat van merkt, zijn wel de ordonnansen. De E.H.B.O.-ers hebben nog wel eens een bloedneus te stelpen, ordedienstmensen jagen je van het zwarte paadje weg, brandweperlui doen gewichtig met helmen, overalls en laarzen. Maar ordonnansen zag je nooit. Die vluchtten langs de naaste weg naar een gezellig kroegje, pronkten daar wat met hun schildje en lieten zich door bewonderende vrouwen op kopjes koffie fuiven. Zo is het mogelijk geweest, dat we haast ongemerkt nog maar één echten ordonnans overgehouden hebben, de overigen zijn foetsjie. Er is natuurlijk ook nog een diensthoofd en een b.a. diensthoofd; en die ene ordonnans is uit de goede boom gevallen, is n.l. niet bang, maar kan erg hard lopen, wat een eerste vereiste is voor den

fabriek uithollen en ergens dekking zoeken omdat wij dat zo leuk vinden? Nu U elke avond in de krant kunt lezen over aanvallen op steden, die hemelsbreed heus zo ver niet meer van Den Haag liggen, is het tijd, het alarm niet als een welkom verzetje te beschouwen, doch veeleer als het sein, U zo goed mogelijk in veiligheid te brengen. Zo goed en zo snel mogelijk. Het alarm wordt doorgaans wel tijdig gegeven, maar dan moet de fabriek ook onmiddellijk ontruimd worden. Houdt anderen dan niet op door kalmpjes de trap af te lopen. Hier is haastige spoed wel goed. En houdt Uw tempo vol, ook als U buiten bent. Zoekt dekking. U loopt dan veel minder gevaar getroffen te worden door scherven van bommen of afweergeschut, beschieting met boordwapens, rondvliegende stenen en verdere onaangename verrassingen. Weest verstandig — het gaat om Uw eigen leven.

DE ZELFBESCHERMINGSDIENST

idealen ordonnans — maar toch komen wij er daarmee niet. Als de nood aan den man komt, hebben wij een heel stel van die hardlopers nodig. Daarom verwachten wij vrijwilligers voor de functie van ordonnans. Dat moeten mensen zijn met verantwoordelijkheidsgevoel, tempo en accuratesse, d.w.z. ze moeten begrijpen, dat als er aangepakt moet worden, van hun „bruikbaarheid” veel af kan hangen; ze moeten snel van de een naar de ander kunnen lopen en ze moeten een mondelinge boodschap zonder fouten en liefst woordelijk over kunnen brengen. Oefenen doen de ordonnansen niet, bij alarm gaan ze gewoon met de mensen naar de schuilplaatsen — pas als er ongelukken gebeurd zijn worden ze actief — maar dan moeten ze ook als voetzoekers van de ene plaats naar de andere kunnen schieten. Wie geeft zich op bij Hr. de Geus?

BROERE.

KLEINE OORZAKEN . . .

grote gevolgen. Dit spreekwoord is wel oud, maar daarom niet minder waar, dat zien wij dagelijks aan onze bedrijfsongevallen. Gelukkig behoren ernstige ongevallen in onze onderneming tot de zeldzaamheden, wat echter niet wegneemt, dat het aantal ongevalsslachtoffers schrikbarend hoog is. Wat zegt U bij voorbeeld van een Zaterdag met 24 ongevalspatiënten en dat voor een halve dag? Bijna al deze ongevallen zijn het gevolg van kleine oorzaken. Zo heeft bijv. onlangs een klomp bijna een ernstig ongeval veroorzaakt. Op een onzer afdelingen zat een jongen aan een boormachine te werken. Op een gegeven

moment bukte hij om zijn klomp aan te trekken, waardoor zijn haar in de draaiende boorspil vastrakte. Het kostte hem een flinke pluk haar, maar verder kwam hij er goed af. Het zou niet de eerste keer zijn, dat een dergelijk ongeval zeer ernstige gevolgen voor den getroffen had. Wanneer deze jongen tijdig zijn haar had laten knippen, was er niets gebeurd. Wij hopen, dat hij na dit ongeval voortaan wat meer bezoeken bij zijn kapper brengt. Dit is een voorbeeld uit vele.

Wekelijks gebeuren er tal van ongevallen, die door het tijdig nemen van voorzorgsmaatregelen voorkomen hadden kunnen worden. Wij vragen daarom ieders medewerking om de kleine oorzaken weg te nemen. Let op de veiligheid van U en Uw collega's. Dreigt er iets mis te gaan, waarschuw dan, zodat tijdig kan worden ingegrepen. Waarschijnlijk wilt U evenals ieder ander Uw gehele leven voor Uw gezin blijven zorgen. Daarbij zult U Uw ogen, handen, armen en benen hard nodig hebben. Wees er dus zuinig op!

DEN HARTOGH

SOCIAAL ECONOMISCH

SPAARFONDS - CANTINES - DISTRIBUTIE - REISKOSTENVERGOEDING

DE HELPENDE HAND

In menig gezin zullen deze woorden wel eens op wanhopige toon zijn geuit. Het probleem „hulp voor de huisvrouw” is tegenwoordig vrijwel hopeloos. En zelfs wanneer er niets bijzonders in een gezin is, valt het de vrouw des huizes reeds moeilijk genoeg alles voor elkaar te krijgen. Maar wat te doen bij plotselinge ziekte? Wat moet er gebeuren, wanneer moeder zelf een paar weken naar bed moet? Dan is het vrijwel uitgesloten een

oplossing te vinden en moet vader of een der grote dochters thuis blijven om de eenvoudige karweitjes op te knappen. Dat dit probleem niet alleen bij ons, doch ook in andere bedrijven bestaat behoeft wel geen betoog. Wij hebben daar eens geïnformeerd welke oplossing men heeft en vonden hierbij in een groot bedrijf de volgende regeling, die al enige tijd in de practijk goed blijkt te voldoen. Er waren in dat bedrijf, evenals bij ons, vele gehuwde werknemers met grote kinderen of zonder kinderen. De echtgenoten

moesten, evenals alle huisvrouwen tegenwoordig, in de rij staan voor etenswaren en distributiebescheiden. Desondanks hielden zij nog wel enige uren per dag over. Zij hadden het dus niet zo moeilijk als de vrouwen van hun collega's, die voor kleine kinderen moesten zorgen en vaak met ziekte en oververmoeidheid hadden te kampen. In dit bedrijf heeft men een oproep gericht tot de niet zo druk bezette huisvrouwen om bij te springen in gezinnen van collega's, waar op een bepaald moment dringend hulp nodig was en waar deze hulp niet op andere wijze kon worden gevonden. Het resultaat van deze oproep is geweest, dat thans een veertigtal dames zo nu en dan in die gezinnen helpt. Natuurlijk kan op deze wijze niet in alle gevallen geholpen worden, maar een goed begin is gemaakt en in vele gezinnen heeft men reeds onderzocht wat hulp voor de huisvrouw betekent. En nu vragen we ons af: zou dit ook bij ons niet mogelijk zijn? Op afdeling Sociale Zaken komen ons dagelijks gevallen ter ore van gezinnen waar de moeder, hoewel ze hoognodig naar bed moet, toch blijft doorwerken, omdat het nu eenmaal niet anders kan! Hoe zoudt U het vinden als dit in Uw gezin het geval was? Kunnen wij VDH-ers hier niet gezamenlijk tot een oplossing komen? In het lentenummer stond een artikel over de grote voorjaars schoonmaak: slaat de handen ineen. Ik zou dit willen uitbreiden: slaat de handen ineen om in deze moeilijke oorlogstijd onderling hulp te bieden in gezinnen van collega's waar

plotseling dringend hulp nodig is. Deze hulp hoeft niet kosteloos geboden te worden. Het bedrijf zal een regeling treffen ter vergoeding van de gegeven hulp. En ook van de gezinnen, waarin geholpen wordt, zal een bijdrage gevraagd worden. Dat is niet meer dan billijk, doch van latere zorg. Waar het op het ogenblik op aankomt, is een spontane en overvloedige opgave van hulpkrachten. Wij zouden zover willen komen dat we in September op aanvragen om hulp reeds kunnen antwoorden: wij weten iemand voor U. Is dit teveel gevraagd? Wij geloven van niet! En daarom verwachten wij voor 15 Aug. a.s. opgave van degenen, die iets voor ons plan voelen. Dat wil nog niet zeggen, dat U zich al dadelijk moet opgeven, doch als wij maar reeds namen weten van hen, die eventueel zouden willen meehelpen, kunnen wij verder werken. De hulp zal nooit langer dan 14 dagen 's morgens of 's middags in één gezin werkzaam zijn en slechts in gevallen waar tijdelijk hulp nodig is, zal bijgesproken worden. Is voor de hele dag hulp gewenst, dan kan een gezin twee verschillende helpsters krijgen. Natuurlijk is ook hulp voor enige uren een stap in de goede richting, en daarom: Meldt U aan, het gaat hier om een algemeen belang. Als U zich nog niet wilt aanmelden, komt eens praten. Alleen door werkelijke collegialiteit zullen we het probleem „hulp in de huishouding” onder de knie kunnen krijgen.

N. J. VAN MAAREN.

ALS U IETS KOPEN WILT

Wij zouden gaarne aan alle verzoeken, welke ons bereiken voor aankoop van hout, metaal of andere artikelen, willen voldoen, doch dit is ons helaas niet mogelijk. Niet alleen een huisgezin heeft te maken met bonnen, om aan het allernoodzakelijkste te komen om in leven te blijven, ook een bedrijf als het onze is sterk in haar grondstoffen gerantsoeneerd. Ook zij krijgt haar allernoodzake-

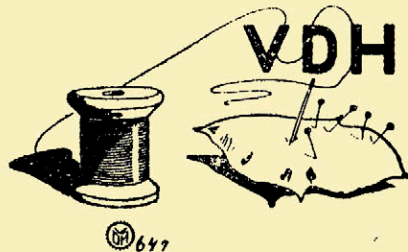
lijkste grondstoffen op bonnen (toewijzingen). Gingen er vroeger in een huisgezin wel eens etensresten weg, thans is dit zeker niet meer het geval. Alles moet tot het uiterste benut worden. Ook onze fabriek moet met de haar toegevoerde hoeveelheden woekeren. Wat vroeger als afval werd beschouwd, is momenteel broodcourant. Met dit alles wil ik maar zeggen, dat afval feitelijk niet meer bestaat, dus ook niet verkocht kan worden. Nu zijn er wel eens uitzon-

moelijkheid was, zal bij de verstelcursus reeds dadelijk de kennis in praktijk gebracht kunnen worden. Voor het kantoorpersoneel dachten wij een vervolgcursus costuumnaaien te organiseren. De groep kantoordames, die dit jaar deelgenomen heeft, zal waarschijnlijk graag nog wat verder ingewijd willen worden in alle fijne kneepjes van het vak en ook wat moeilijker werkstukken, als een windjak, een fietsrok e.d., willen leren maken. En waarschijnlijk zijn er nog anderen, die al vroeger een cursus gevolgd hadden, waarvoor deze aanvangscursus te veel het stempel „beginneling” droeg, die hun kennis graag nog wat willen uitbreiden. Ten slotte willen we 's avonds weer de ons thans bekende aanvangscursus organiseren voor allen, die nog graag in de eerste beginselen van de knip- en naaicursus willen worden ingewijd. Hieraan kunnen dus zowel gehuwde vrouwen als kantoor- en fabriekspersoneel deelnemen. Juist het leren knippen van het grondpatroon en het naaien van eenvoudige modellen is iets, dat

voor alle toekomstige huisvrouwen van groot belang is. Wij zouden U willen vragen, U voor deze cursussen reeds vóór 15 Augustus op te geven. Deze opgave is slechts zeer voorlopig, doch het is voor ons, en ook voor Mevrouw Olff—Van Boven, prettiger te weten hoe groot de deelneming ongeveer zal zijn. U verbindt U hiermede tot niets, in September komt de gelegenheid, zich definitief op te geven.

Ten slotte willen wij U nog even vertellen, dat Mevrouw Olff zich bereid heeft verklaard haar oud-leerlingen te allen tijde met raad en daad bij te staan. Mocht U dus op één of ander moment moeilijkheden hebben met Uw naaierij, dan kunt U zich altijd tot haar wenden om hulp. Haar adres is: Mevrouw Olff—Van Boven, Postbus 50, Hilversum. Veel succes met het in praktijk brengen van Uw lessen; wij verwachten, dat wij in September met evenveel enthousiasme aan de cursussen zullen beginnen als wij de oude thans beëindigd hebben.

N. J. VAN MAAREN

Gaarne wil ik aan Uw verzoek voldoen, om U het een en ander over de VDH-naaicursus te vertellen. In de allereerste plaats een woord van dank aan Mevrouw Olff-Van Boven voor de duidelijke en prettige uiteenzetting van haar lessen. Toen de eerste lessen door de post werden bezorgd, zal het vele dames vergaan zijn als mij: het duizelde mij enigszins van lijnen, stippellijnen, afmetingen, cijfers enz. Woorden als grondpatroon, heup- en taillewijdte, patronen met en zonder figuurnaad waren voor ons, oningewijden in het rijk van knippen en naaien, onbegrijpelijk. Maar nu we de lessen achter de rug hebben, durven wij gerust tegen onze mannen te zeggen: „Geef ons vrouwen nu eens een mooie lap stof en we zullen jullie laten zien wat we geleerd hebben

op de naaicursus.” Het was voor mij dan ook werkelijk steeds een genoegen, de lessen te volgen. Vooral de mondelinge lessen! Onder de cursisten heerste altijd een prettige sfeer en de manier en wijze, waarop Mevrouw Olff haar lessen uiteenzette, was boven alle lof verheven. Dikwijls gingen haar uiteenzettingen gepaard met een grap en een lach, maar zij bereikte haar doel en dat was, dat wij haar begrepen. En daar ging het om. Ik weet dan ook zeker namens alle deelnemers van de knip- en naaicursus te spreken als ik tot hen, die het initiatief tot deze cursus namen, zeg: „Hartelijk dank voor de geboden gelegenheid, om ons in het een en ander te bekwamen.”

EEN CURSISTE.

O V E R R E C H T

Zodra er mensen bij elkander zijn, duiken er verschillende problemen op. Een van de belangrijkste hiervan is wel de regeling van de onderlinge verhouding. Veelal en vooral in vroegere tijden berustte deze regeling op kracht, d.w.z. hij die de stevigste knuisten had, stelde vast wat mocht en wat niet mocht. Deze regeling was: het recht van den sterkste. Geleidelijk komt naast dit recht van den sterkste een ander beginsel naar voren, dat meer berust op het morele bewustzijn van den mens. En uit deze beide grondbeginselen kiemt, wat wij recht plegen te noemen. Allereerst was dit recht natuurlijk ongeschreven en slechts de meest elementaire beginselen van het huidige recht werden toen nageleefd en gerespecteerd. Veel hebben de Grieken en Romeinen gedaan, om de in het volk levende morele en fatsoenoverwegingen in codificaties vast te leggen en van hogerhand aan de door hen veroverde en onderworpen volken op te leggen. Nadat de Romeinen de rechtsbeginselen vrij volledig — voor dien tijd wel te verstaan — hadden opgetekend, is er een tijd stilstand gekomen. Het grote Romeinse Rijk viel uit elkaar en daarmee ook veel van haar instellingen. De vrijgekomen volken vielen voor een groot gedeelte weer terug op hun oude beginselen, zodat het er naar uitzag of alle arbeid, die door de grote Romeinse juristen was verricht, verloren zou gaan. Gelukkig is dit niet het geval geweest en de grondbeginselen van het huidige recht zijn voor het grootste gedeelte afgeleid van die oude Romeinse wetboeken. Veel hebben wij te danken aan Napoleon, die naast al zijn veroveringen nog kans heeft gezien, voor Frankrijk en voor een groot gedeelte van het door hem bezette gebied, een vrijwel volledige wetgeving op te doen stellen en in te voeren. Een van de belangrijkste werken was de „Code Civil”, behandelende het burgerlijke recht. Dat dit wetboek zeer goed doordacht en weloverwogen was, blijkt wel uit het feit, dat bij het opstellen van wetten in andere lan-

den telkens op deze „Code Civil” werd teruggegrepen. Ook ons Burgerlijk Wetboek vertoont veel gelijkenis met Napoleons werk. Wanneer men ons Nederlands recht onder de loupe neemt, blijkt, dat dit te splitsen is in verscheidene groepen, al naar gelang van de onderwerpen die het behandelt.

Staatsrecht: Inrichting, vorm en taak van de overheid. De verhouding tot haar onderdanen, bestuur, invloed der onderdanen op het bestuur, de z.g. „grondrechten” der onderdanen. Wetten op dit gebied zijn o.a. Grondwet, Provinciale Wet, Gemeentewet etc.

Strafrecht en strafproces: regelt de bestraffing van dengene, die zich tegen het gezag en door het gezag gestelde regels vergrijpt, en de wijze, waarop deze bestraffing plaats vindt.

Burgerlijk recht: omvattend o.m. personen en familierecht, zakenrecht, erfrecht, verbintenissenrecht, bewijsrecht en verjaring. Het belangrijkste is te vinden in het Burgerlijk Wetboek.

Handelsrecht: De naam spreekt voor zichzelf. Het is in hoofdzaak te vinden in het Wetboek van Koophandel.

Burgerlijk procesrecht: geeft regelingen, hoe geschillen, die ontstaan uit burgerrechtelijke of handelsrechtelijke verhoudingen, beslecht moeten worden.

Volkenrecht: een regeling van de verhouding tussen de staten. Hierbij wordt zeer veel gebruik gemaakt van verdragen tussen de staten onderling.

Internationaal Privaatrecht: geeft regels voor de gevallen, waarin de vraag zich voordoet, welk nationaal rechtstelsel moet worden toegepast. B.v. bij huwelijk tussen partijen van verschillende nationaliteit, bij overeenkomsten gesloten door Nederlanders in het buitenland, of met buitenlanders e.d. Iedere nationale wetgeving heeft voor die conflicten zijn eigen regels; veel is ook geregeld in verdragen tussen de staten onderling, waardoor voor hen gelijkvormige behandeling van hun onderdanen verkregen wordt.

Luchtvaartrecht: zal na de oorlog, wanneer het luchtverkeer in dienst van de vrede zal worden gesteld, op enorme wijze tot ontwikkeling komen.
Wilt U iets naders over het een of an-

dere onderwerp weten, allicht kunnen de in onze bibliotheek aanwezige boeken Uw belangstelling bevredigen.

Mr. J. F. A. VERZIJL.

S. P. D. E X A M E N

Dit examen wordt gehouden op 10, 11 en 12 October in Utrecht.

Opgeven vóór 1.9.1944 bij P. Frietman, Van Aremborgelaan 179, Voorburg.
Overleggen van geboortacte en storting van f 15.— op giro 259766.

D E N K S P O R T

S C H A K E N - B R I D G E N - D A M M E N

DE PUZZLE IN HET LENTENUMMER

Daar de sluitingsdatum van deze puzzle voor de dag van verschijning van de omroep viel, hebben velen gearzeld in te zenden. Desondanks is een groot aantal inzendingen binnengekomen. De fout school in de wekker. Die stond afgesteld op kwart voor zeven en liep af om zeven uur. Koop nooit zo'n wekker, want dan komt U steevast te laat. Er waren natuurlijk spitse lieden, die ons kwamen vertellen, dat je aan de foto niet kunt zien

dat de wekker afloopt, immers, geluid is niet te tekenen. Een laborant meende dat de wekker geblokkeerd stond, iemand anders deed de gruwelijke ontdekking, dat aan een der handen op bladzijde 4 een duim ontbrak. Ook aan de stofzuiger heette zoveel te mankeren, dat wij werkelijk zijn gaan twifelen en inderdaad kwam een foutje in het cliché aan het licht.

De loting had tot resultaat:

1e Prijs Budgetkaart à f 10.—	M e j. H e u e r C o n t r ô l e
2e " " " " 5.—	H r. B o u t e r s e, B o e k h o u d i n g
3e " " " " 5.—	H r. P l o o s v. A m s t e l, S t e m p e l t e k e n k a m e r
4e " " " " 2.50	H r. D e n H a r t o g h, S o c i a l e Z a k e n
5e " " " " 2.50	M e j. v. d. P l o e g, M o n t a g e
6e " " " " 2.50	H r. T e e s i n g, T e c h n. B u r e a u
7e " " " " 2.50	H r. K o r s m a n, P r o d u c t i e b u r e a u

Troostprijzen, zijnde een budgetkaart à f 1.—, aan de dames van Heusden, van Goch, Zweekhorst, allen Montage, Onnekink, Contrôle; Dane, Organisatie en de heren K. Feijen, Metaalwaren, M. Feijen, Gereedschapmakerij, N. J. de Hoog, Nabewerking, M. Wille, Montage, J. v. d. Berg, Proeffabriek, van Dam, Huisvesting, G. J. Oostwald, Fabrieksadministratie, A.

Cornelisse, Montage, C. Oosthoek, Boekhouding, W. Vrouwenfelder, Meubelmakerij, Pronk, Metaalwaren, Breedveld, Proeffabriek, Opdam, Gereedschapmakerij, Schouten, Verkeer, Millenaar, Proeffabriek.

Aan alle prijswinnaars een goede raad:
U hebt nu een budgetkaart gewonnen.

Ga deze nu niet direct te gelde maken, doch gebruik Uw prijsje als aanloopje voor een groter bedrag. Als U een troostprijs hebt van f 1.—, neem dan een kaart van bijvoorbeeld f 50.— voor de vakantie in het komende jaar, voor een toekomstig huiselijk feestje of iets dergelijks.

Nu is het de juiste tijd om reeds te gaan budgeteren voor het komende jaar.

enkele zegels iedere week

helpen U een eind op streek.

REDACTIE.

VAN DE SCHAAKCLUB

De schaakliteratuur van onze schaakclub is uitgebreid met het beroemde boek van Aljechin „Mijn beste schaakpartijen“, waarin opgenomen 120 partijen, die Aljechin als zijn beste beschouwd. Voor de echte liefhebbers, die er van houden, een partijanalyse op hun bord na te spelen, is dit boek buitengewoon. Aljechin is voor den echten schaker, wat Beethoven voor den muzikliefhebber is, het

genie, de mens met de geweldige composities, met de meest verrassende wendingen in zijn spel. Vele van de in het boek behandelde partijen zijn bekroond met een schoonheidsprijs, zelfs met een brillantieprijs. We wensen het boek in handen van vele clubleden ter verrijking van hun schaakkennis niet alleen, doch tevens om hun liefde voor het edele spel te doen groeien. Het boek belooft hun vele genotvolle uren.

A. DE JONG.

O N T S P A N N I N G

KAMP EN ZANG - VOLKSTUINEN - KNUTSELAARS

N A H E T K A M P

Dit jaar hebben 70 jeugdige V.D.H.-ers aan onze zomerkampen deelgenomen. Er was een aantal enthousiasten bij van verleden jaar. Zij herinnerden zich nog de fijne dagen in Laren en gaven zich na de eerste aankondiging direct voor 1944 op. Maar wij weten, dat er onder onze deelnemers ook lieden waren, die zich er niet veel van voorstelden, maar meegingen omdat zij toch niet wisten, wat in deze tijd met hun vakantie te beginnen. „Het hele jaar werken wij met dezelfde mensen aan dezelfde band, en moeten wij nu ook in onze vakantie nog tegen die lui aankijken“ zo redeneerden zij. Maar dat is nu juist het grappige van zo'n kamp. Mensen, waar je de hele dag mee aan dezelfde band zit en die je dacht door en door te kennen, blijken allerlei nooit vermoede talenten te bezitten. Wij

hebben tijdens de kampdagen, tekenaars, liedjeszangers en dichters onder onze jongens en meisjes ontdekt. De kampkranten getuigen hier o.a. van.

Uit de enthousiaste brieven, die onze eerste kampeerders aan hun opvolgers zonden, blijkt wel, dat onze kampen dit jaar weer goed geslaagd zijn. De moeilijkheden met de spoorwegen, waar we volop van geprofiteerd hebben, hebben deze goede geest niet kunnen bederven. Met één groep hebben we ruim 4 uur treinvertraging gehad. Deze tijd van wachten hebben we zingend en volksdansend doorgebracht. Het Centraal Station in Utrecht schalde van onze „Hola Hi's“. Met zo'n groep is zelfs vier uur wachten een pretje! Over de tochten, die we gemaakt hebben, zullen onze deelnemers zelf wel het een en ander verteld hebben. De blarentocht naar Ermelo is beroemd geworden en niet min-

der de tochten naar het Uddelermeer met zijn attracties. Ja, blaren zijn er wel geprikt. Hele sloten jodium hebben wij gebruikt. Ook wordt er gefluisterd, dat de aandelen van de Norit maatschappij sedert onze kampen weer enorm gestegen zijn. Maar dat hoort er nu eenmaal bij. Een kamp zonder een overvloedig gebruik van jodium, norit en aspirine is geen kamp. De slaapzaalwaterballetten van de jongens mogen niet onvermeld blijven. In ieder kamp lag er een in zijn bed te zwemmen. De jongen, die met het oog op eventuele nachtelijke douches in een zwembroek naar bed ging was „de linkste” van allemaal. Overigens hebben we toch niet over saaiheid op onze slaapzaal te klagen gehad. Het was af en toe een hels spektakel. Onze burens „de keukbewoners” hebben plezier van ons beleefd. Dat zij desondanks toch nog op goede voet met onze groepen stonden,

was een wonder. Historisch is ook de handbalwedstrijd van het eerste jongenskamp. Deze wedstrijd in de stromende regen gespeeld, met als enig kledingstuk een zwembroekje, was een der hoogtepunten van dit kamp. En zo zouden we nog een tijdje kunnen doorgaan met „Weet je dat nog” en „Wat hebben we toen gelachen!”

Onze kampen waren een daverend succes en dat is voor het grootste deel te danken aan de houding van de deelnemers zelf. Tracht deze goede geest ook in je dagelijks leven vast te houden. Toon, dat je in het kamp iets geleerd hebt! Laat je niet door een kleinigheid uit het veld slaan, maar steek je handen uit de mouwen en overwin de strubbelingen met een glimlach. Pas dan hebben de kampen voor ons allen blijvende waarde!

DEN HARTOGH.

DE RONDE VAN DEN HAAG

Zo zouden wij de beschrijving „Wandeltochten in en om 's-Gravenhage” kunnen noemen. Nieuw is hij niet, hij dateert al van 1933, maar niettemin is hij nog heel belangwekkend en het boekje doorbladerend, komen wij allerlei wetenswaardigheden de residentie en omgeving betreffende tegen. De vakantie ligt weliswaar achter ons, doch de zomer nog

niet, en de voorraad mooie zomerdagen is nog lang niet op. Wij kunnen nog heel wat malen gaan wandelen, fietsen, zeilen of zwemmen en dan is het prettig gebruik te kunnen maken van deze goede gids, die ons door de mooiste wegen en paadjes voert. Weliswaar zijn veel terreinen afgesloten, maar toch blijft er, vooral aan de landzijde, nog zeer veel over. De gids kan in de bibliotheek worden geleend.

VOLKSTUINPERIKELEN

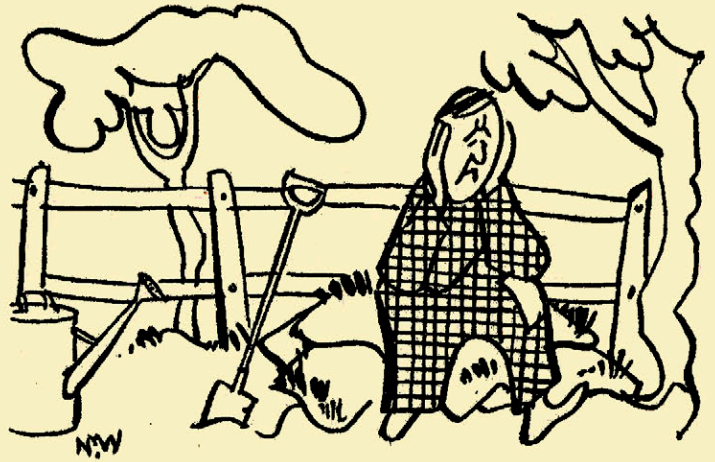
Toen ik twee jaar geleden eens voor een week-einde thuis kwam, vertelde één van mijn broers vol trots, dat hij een oorlogstuin van 200 vierkante meters had gekregen. Nu moet U weten, dat wij in de grootste stad van Nederland op een bovenhuis wonen en dat wij het wat tuinieren betreft, nooit verder hadden gebracht dan het kweken van Afrikaantjes in de bloemenbak op het balkon en het forceren van hyacinthen op glazen. Ik stond dus nogal sceptisch tegenover dat enthousiasme van mijn broer, temeer daar ik zijn handigheid kende uit het slopen van een

oude gramfoon en het vermoorden van onze barometer. Doch hij was vol goede moed en toonde mij vol trots de verschillende boekjes, die hij al had aangeschaft en waar haarfijn in stond, hoe je het moest aanleggen, om uit een stuk gescheurd grasland van $14 \times 14 = 196$ m², enige mudden aardappelen, kilo's tuinbonen, sperciebonen, snijbonen, vele kroppen sla, struiken andijvie, zomer- en winterbieten, alsmede boeren-, spruit, rode- en Bredase kool te voorschijn te toveren. Hij stal het blok millimeterpapier, waarop ik, toen studerende voor een diploma Boekhouden, ijverig mijn statistiekjes tekende, en maakte daarop zijn

teeltplan. Hij deed het niet zoals vele beginnelingen, die niet durven en dus half om half, 100 m² aardappelen en 100 m² bruine bonen verbouwen, neen, het moeilijkste teeltplan was voor hem nauwelijks voldoende. Hij moest en zou alle groenten verbouwen, die in „Voedingsgewassen in eigen tuin” werden genoemd. Na veel passen en meten (op mijn dure millimeterpapier) werd een lange bestelbrief gezonden aan een bekende zaadhandel. Hijzelf zette zijn vader een tientje af en kwam onze nauwe trap opgeklimmen met allerlei landbouwwerktuigen, die overal in de weg stonden en de kalk en de verf van de muren beschadigden. Gelukkig nam hij (het was inmiddels al eind April), dat gereedschap de volgende Zaterdagmiddag mede naar zijn tuin en ik was niet zo goed, of ik moest helpen, daar hij mij anders mijn deel in de producten dreigde te onthouden. Dus zwoegden wij, beladen met een blinkende nieuwe spade, hark, stoffel, schrepel, pootstok, pootlijn, gieter en een grote doos zaden, alsmede een baal pootaardappelen naar ons land. Nu, die eerste Zaterdagmiddag is van poten niets gekomen. Toen wij na veel zoeken midden in een complex in de polder ons tuintje ontdekt hadden, bleek tevens, dat wij eerst enige dagen zouden moeten spitten en harken, alvorens de grond beetelbaar was. Dus gingen de jasjes uit, trokken wij onze klompen (speciaal besteld in de Achterhoek) aan en togen aan het werk. Hier bleek ook weer de waarheid van het gezegde: „Haast U langzaam”. Ik begon veel te ijverig en had prompt na een kwartier spitten het spit in mijn rug. Dus werd rust geblazen en draaiden wij tuinders onze shaggies.

Al spittende hield mijn broer geologische beschouwingen over de samenstelling van onze grond. Hij wees mij op de kleilaag die boven lag, gevolgd door veen en heel diep zelfs turf. Dit bracht mij op het idee, onze tuin maar als turflijn te gebruiken. De zware ondergeploegde graszoden maakten het spitten niet lichter, doch wijselijk haalden wij deze zoden niet uit de grond. Onze buurman deed

dat wel, brandend van ijver wierp hij zich met vrouw en twee zoons op de ondergeploegde graszoden. Na 3 weken had hij de halve tuin daarvan gezuiverd en zat toen met vertwijfelde blik op zijn

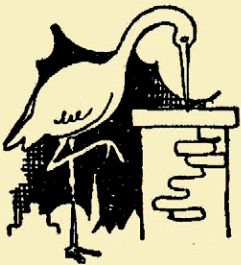

stapel graszoden. Dies noemden wij hem Job. Na 3 weken gaf Job de strijd op en liet zijn tuin — waarvan de ene helft bedenkelijk diep lag — in de steek. Een optimist nam hem over en trachtte er verder iets van te maken. Onze andere buurman was volgens mededeling van een van mijn broers van beroep scheepsbouwer. Ik meen zelfs dat hij voorslaander was, in ieder geval was hij reuzesterk. Doch herinnert U U nog dat droge voorjaar van 1942? De klonten klei op zijn land waren zó hard gebakken, dat hij, de sterke voorslaander, met tranen in de ogen als een dolle met zijn spade „overhands” er op losbeukte. Overigens was deze buurman een vriendelijke heer, dien ik het niet kwalijk kan nemen, dat hij mijn zusje dreigde te vermoorden, als zij doorging over zijn opkomende tuinbonen te wandelen. Ja, die eerste weken zullen mij lang heugen. Doch na veel spitten, schoffelen en gieten waren wij zover, dat de poters mathematisch nauwkeurig in de pootgaatjes werden gelegd, het ontsmette en uitgelezen sla-, bieten- en tuinbonenzaad op hoop van zegen aan de bodem werden toevertrouwd en wij iedere dag gingen kijken of er al iets opkwam.

VOLKSTUINDER.

NA HET KAMP

De band draait maar door, 24 per uur,
Doch het werk wil bij 't meisje niet vlotten,
Ze doet wel alsof, doch ze werkt niet secuur,
Zit zo eig'lijk zichzelf te bedotten.
Hooft dwars door 't rumoer van het drukke gewerk
Het geruis van de bomen en struiken,
Het getjilp van de vogels in beuk en in berk,
Ziet nog rozen op 't punt van ontluiken.
Voelt de wind in heur haar en de zon in haar nek,
In haar juicht nog het lied, dat ze zongen.
In haar jacht nog het bloed van gezaam'lijke trek
En de dennenlucht prikkelt haar longen.
De baas keek allang naar het droom'rige kind
Dat daar zoetjes zo stil zit te dutten.
Hij ziet slechts het lichaam, dat hier zich bevindt
De geest is daarginds nog in Putten.

FAMILIEBERICHTEN

FAMILIEBERICHTEN - VDH IN 'T BUITENLAND - HEUGLIJKE GEBEURTENISSEN

HEUGLIJKE GEBEURTENISSEN

1. N. W. Lagendijk van afdeling Motorenlaboratorium, tevens bekend brandweerman en vooraanstaand ploegcommandant, trad op 5 Mei j.l. in het huwelijk met Mejuffrouw M. W. de Valk.
2. Op 24 April j.l. werd geboren Sytske, dochter van C. Barel, afdeling Constructiebureau.
3. A. H. M. Langezaal, afdeling Technisch Bureau, trad op 23 Mei j.l. in het huwelijk met Mej. W. J. Groenewegen.
4. Op 22 Mei trouwde J. de Koning, afdeling Montage, met Mej. M. J. C. Blom.
5. Op 29 Mei, 2e Pinksterdag, verloofde P. J. H. Colijn, afd. Arbeid zich met Mej. J. van Essen, vroeger afdeling Productiebureau.
6. Op 28 Mei werd geboren Johannus, zoon van J. Groeneveld, afdeling Gereedschapmakerij.
7. Op 29 Mei verloofde Mej. N. J. van Maaren, afdeling Sociale Zaken zich met den Heer H. Smit.
8. Ch. H. Noordhoorn Boelen, afdeling Organisatie, trouwde op 1 Juni j.l. met Mej. G. Boon.

9. J. Brinkers, afdeling Constructiebureau, trad op 9 Juni j.l. in het huwelijk met Me-juffrouw A. Tent.
10. Geboren: Sylvia, dochter van W. P. v. d. Velde, afdeling Meubelmontage, op 6 Juli j.l.
11. Mej. J. M. Schipper, afdeling Hoofdboekhouding, trad op 12 Juli j.l. in het huwelijk met J. Smit.
12. Geboren: Lousje, dochter van M. J. Eysackers, afdeling Metaalwaren, op 17 Juni j.l.
13. M. E. J. van Duuren, vroeger afdeling Documentatie, treedt op 27 Juli in het huwe-lijk met Mr. G. Dambrink (oud V.D.H.-er).
14. B. Bais, afdeling Productiebureau, trouwde op 26 Juli met Mej. E. Bridié.
15. Geboren: Francien, dochter van G. Oostwald, afdeling Fabrieksboekhouding, op 4 Juni j.l.
16. Geboren: Marianne, dochter van W. J. F. Bijl, afdeling Erres Service Deventer, op 8 Juli j.l.
17. Geboren: Hans, zoon van J. de Heer, afdeling Inrichting, op 3 Juni j.l.
18. Gehuwd: C. Waarsenburg, afdeling Enkelfabricage, met Mejuffrouw C. van Mil op 24 Juli j.l.

VAN ONZEN TIROLER CORRESPONDENT

Iedere keer als er een zending pakketjes naar onze jongens in het buitenland gegaan is, komt er enige weken later een stroom van bedankjes uit alle mogelijke steden, dorpen en gehuchten op de Maanweg aan. Al die brieven konden wij niet publiceren, evenmin konden wij die tientallen namen in de Omroep vermelden en daarom volstonden wij ermede, nu en dan eens leuke zinsneden of gedeelten van brieven in de Omroep op te nemen. Daarbij ontdekten wij, dat H. J. Jonker, vroeger van de Stempeltekenkamer, nu als tekenaar in Vorarlberg werkzaam, aardig met de pen overweg kan. Deze jongeman, die daar een hoedje met scheerkwast draagt, 's winters ijverig skiloopt en het over het algemeen lang niet slecht getroffen heeft, schreef de volgende brief voor de lezers van de Omroep.

„De dag van vandaag was voor mij een als vele andere dagen. Toch heeft iedere dag op zichzelf een bepaald karakter en wordt door verschillende voorvallen samen met het alledaagse tot één geheel gevormd. Neem nu eens het ontwaken, een half jaar lang stap ik links uit mijn bed, vanmorgen rechts, om de doodeenvoudige reden, dat toen ik het links probeerde, ik met mijn slaperige hoofd tegen de muur botste en met deze schok schoot mij te binnen, dat vrouwlief Hospita mijn nestje van plaats had laten veranderen, waarop ik zo even een wijzigingsvoorstel heb ingediend. Zo'n manier van wakker worden stemt tot nadenken, maar ja, het was al laat (d.w.z. tien voor vijf), dus snel wassen en aankleden en naar het station, waar de trein gelijk met mij binnen kwam stomen. Na een Servus te hebben uitgesproken tegen onze coupéclub, heb ik na een internationaal verzoek om stilte, geprobeerd om nog éénmaal in de armen van meneer Morpheus te komen, doch het was niet mogelijk vanwege de schamele 8 km, dus ook te korte tijd. Net toen ik de gedachte kwijt was van „daar gaat-ie weer voor twaalf uurtjes“, moesten we uitstappen en vingen de tien minuten morgenwandeling aan. Bij de zaak aangekomen versnelden we onze pas, niet omdat we nou ineens zo'n zin kregen, d.w.z. we kregen wel zin, doch om niet voor een gesloten cantinedeur te staan. Het bleek, daar aangekomen, dat we nog rijkelijk vroeg waren, want 5 minuten voor een „Frühstück“ heet bij ons een zee van tijd. Aan het buffet wordt even snel koffie gehaald en tezamen met wat brood loopt in een kort tijdsbestek dit mislukte surrogaat naar binnen.

Meestal als de koffiebonen onder in mijn beker zichtbaar worden, weerklinkt het signaal en zegt tot mij aan de slag. Daar gaat hij dan, trap af, gang door, garderobe in en uit, gang uit, deur in, één en twintig meter en dan, als ik dat sympathieke tekenbord zie, komt eigenlijk eerst de definitieve ontwaking. Wat er dan gebeurt mag ik niet schrijven, maar dat mijn collega gisteren zei: „Jô, pas op, als je potloodpunt steeds afgekoeld moet worden, slijt je materiaal zo”, dient toch vermeld te worden, al is het dan niet waar. Over vandaag zal ik niet verder gaan, over vanmiddag en avond praat ik de volgende keer wel weer. We zullen tot slot nog wat voorvallen in het kort vertellen. Vorige week Zondag werd ik uitgenodigd om te dineren bij een bekende hier in 't „durp”. Om een grote, ronde, blankgesopte en van onder zwart geschopte tafel wordt dan met 5 man plaatsgenomen. Zuiver concentrisch op deze ronde tafel staat een aardewerkschaal met puik eten, doch het onhygiënische van deze schaal is, dat hij dient als dekschaal en etensbord. Je begint te graven en vergeet het ongewone van de zaak. Ik denk bij mezelf: binnen is binnen. Maar ja, dat er nou plotseling ook een botje binnen was, was minder aangenaam. De gastheer zag mijn verwijderingspoging en zei heel vlot: „O, spuug dat botje maar uit hoor, ik heb het ook al vier keer in mijn mond gehad”. Nou, U begrijpt, bij de volgende „Einladung” ben ik niet thuis. Ik heb het hierboven over voorvallen, doch wegens plaatsgebrek valt de laatste lettergreep weg. Maar ja, daarom niet getreurd, na deze brief een andere, als we tijd van leven hebben.”

H. J. JONKER

V A R I A R U B R I E K

NIEUW VOORSCHRIFT

Op 1 Juni is in werking getreden het voorschrift „Tafelspangereedschap” No. 2420.1944.06.01. Het werd op initiatief van Hr. Kok, door hem en Hr. Broere samengesteld en geeft richtlijnen voor en aan-

wijzingen betreffende het ontwerpen, de verdeling, de administratie, de reparatie en de aanvulling van spangereedschap. Het is op de gebruikelijke voorwaarden voor ons personeel in de Bibliotheek ter leen verkrijgbaar.

Gerh. H. P. Veldkamp

Hiervan 1000 exemplaren gedrukt in elgen drukkerij